

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. 3 Maja 55, 07-300 Ostrów Mazowiecka

tel. (0-29) 745-33-93, 745-21-51 fax. 745-21-52

e-mail: pupom@post.pl

***MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE OSTROWSKIM
ZA 2011 ROK***

Ostrów Mazowiecka, marzec 2012

Monitoring składa się z następujących części:

I.	Wstęp.....	3
II.	Analiza bezrobocia w powiecie ostrowskim według zawodów i grup zawodów.....	4
III.	Analiza ofert pracy w powiecie według zawodów i grup zawodów.....	7
IV.	Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	10
V.	Uwagi	14
VI.	Aneks statystyczny	15

I. WSTĘP

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U z 2008r. Nr 69 poz. 415 ze zm.) do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Tego typu analizy są niezbędne do prowadzenia skutecznej polityki rynku pracy poprzez stosowanie różnorodnych instrumentów, adekwatnych do zakładanych celów. Szczególnej uwagi wymaga dostosowanie systemu kształcenia do zmieniających się wymogów rynku pracy. Realizowanie tego zamierzenia wymaga weryfikacji i analizy bieżących danych dotyczących poziomu oraz struktury bezrobocia i ofert pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, które dotyczą kształtowania popytu na pracę oraz podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy oraz kształcenia zawodowego. Jest on sporządzany w oparciu o zalecenia metodyczne opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Niniejsze sprawozdanie pn. „**Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim za 2011 rok**” ma także usprawnić prowadzenie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy oraz ułatwić projektowanie i realizację programów rynku pracy.

II. ANALIZA BEZROBOCIA W POWIECIE OSTROWSKIM WEDŁUG ZAWODÓW I GRUP ZAWODÓW

BEZROBOCIE WEDŁUG ZAWODÓW

Z analizy struktury bezrobotnych według zawodów w powiecie ostrowskim według stanu na koniec 2011 roku, wykazanej w badaniu T-II/P-1 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, że najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu – było ich **1692 osoby** (tj. 34 % ogółu osób bezrobotnych), w tym **915 kobiet**.

Bezrobotni wg zawodów w powiecie ostrowskim

Tabela 1

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Bezrobotnych w zawodzie	Kobiety
1.	Technik ekonomista	331403	230	210
2.	Sprzedawca	522301	211	198
3.	Technik mechanik	311504	134	11
4.	Ślusarz	722204	124	6
5.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	322002	100	83
6.	Krawiec	753105	96	94
7.	Ekonomista	263102	79	64
8.	Rolnik	613003	74	43
9.				
9.	Technik rolnik	314207	74	55
10.	Tokarz w metalu	722314	73	22
11.	Kucharz małej gastronomii	512002	70	51
12.	Stolarz meblowy	752208	62	25

Zródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-IIP-1 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu 2011 roku.

Porównując powyższe zestawienie, które nieznacznie różni się od analogicznej tabeli według stanu na koniec 2011 roku, można zauważyć pewne zmiany. Wprawdzie nadal najwięcej osób bezrobotnych (poza wspomnianą wyżej kategorią: bez zawodu) legitymuje się zawodami: „technik ekonomista” i

„sprzedawca”. I w zasadzie nie zmienia się to w poszczególnych półrocznych raportach. Natomiast w pozostałych zawodach, to jest w pozycjach od 3 do 12, zauważyć można zmiany. Najistotniejsze różnice w zestawieniach z końca 2010 roku i końca 2011 roku to zmiana pozycji zawodu „ekonomista” z 10 na 7 pozycję oraz wypadnięcie z zestawienia na ostatnim miejscu w tabeli zawodu „pozostali mechanicy pojazdów samochodowych”. Te zmiany wynikają z procesów zachodzących w 2011 na lokalnym rynku pracy. Uwidoczniał się efekt stopniowego rozwoju usług związanych z motoryzacją, paradoksalnie związany ze spadkiem zakupu nowych aut. Dlatego zawód „pozostali mechanicy pojazdów samochodowych” zniknął z zestawienia. Można zauważyć, że w zawodach: „technik ekonomista”, „technik rolnik”, „technik mechanik”, „technik żywienia i gospodarstwa domowego”, oraz „rolnik”, znaczna liczba osób bezrobotnych spowodowana jest napływem osób młodych (absolwentów) kończących corocznie szkoły ponadgimnazjalne, o takich kierunkach kształcenia. I ta prawidłowość nie zmienia się od kilku lat.

Na uwagę zasługuje zawód sprzedawcy. Należy zauważyć, iż corocznie osiąga on wysoką pozycję w zestawieniach obrazujących liczbę bezrobotnych w poszczególnych zawodach. Związane jest to z dużą rotacją pracowników w handlu. Zawód ten nie wymaga określonego poziomu i rodzaju wykształcenia oraz wysokich kwalifikacji zawodowych, a można go uzyskać poprzez ukończenie szkoleń (trwających krócej niż nauka w szkole) lub nawet krótkotrwałe wykonywanie pracy na tym stanowisku. Ze względu na otwarcie nowego, dużego supermarketu na terenie Ostrowi Mazowieckiej, w roku bieżącym możliwe będą zmiany ilości osób bezrobotnych, legitymujących się tym zawodem.

Nadal są wykazywane w zestawieniach na wysokich pozycjach zawody takie jak: „ślusarz” czy „tokarz w metalu”, mimo braku napływu absolwentów kształconych w tych kierunkach. Wynika to z faktu pozostawiania w ewidencji osób długotrwale bezrobotnych, które kształciły się w młodości w dostępnych im kierunkach zawodowych. Z analiz przeprowadzanych przez pośredników pracy oraz rozmów doradczych wynika, że w zdecydowanej większości osoby bezrobotne, zarejestrowane jako „ślusarz”, lub „tokarz w metalu”, nie wykonywały tych zawodów. Tu nie nastąpiła istotna zmiana w porównaniu do zestawienia z końcem 2010 roku.

Na szczególną uwagę zasługują osoby w kategorii: bez zawodu. Ich udział w ogóle osób bezrobotnych systematycznie rośnie. Osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym bądź średnim ogólnokształcącym/profilowanym, którzy nie posiadają jakiegokolwiek doświadczenia zawodowego, są rejestrowani

w ewidencji osób bezrobotnych jako grupa osób bez kwalifikacji. Jest to tak liczna grupa, ponieważ co roku następuje napływ bezrobotnych absolwentów gimnazjów oraz liceów. Nie jest to jednak grupa jednorodna ze względu na poziom wykształcenia i motywację do podjęcia zatrudnienia, stażu lub szkolenia, bowiem z obserwacji wynika, iż tę grupę osób bezrobotnych cechuje elastyczność i najczęściej po ukończonym szkoleniu/kursie, gdy osoba przekwalifikuje się, jest gotowa do wykonywania powierzonej pracy na różnych stanowiskach pracy.

Reasumując: struktura zawodowa osób bezrobotnych podlega zmianom zależnym od procesów zachodzących na rynku pracy (np. sezonowość zatrudnienia, zwolnienia grupowe) i tendencji w kształceniu - nacisk na kształcenie w liceach ogólnokształcących i profilowanych, co skutkuje zwiększaniem procentowego udziału tej kategorii osób w ogóle bezrobotnych.

BEZROBOCIE WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Dane przedstawiające strukturę zawodową osób bezrobotnych według grup zawodowych wskazanych w zestawieniu T-II/P-1a tj. struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu 2011 roku, wskazują, że najwięcej bezrobotnych występuje w grupach zawodowych, które obrazuje poniższa tabela (uszeregowano od wskaźnika najwyższego do najniższego):

Bezrobotni według grup zawodów

Tabela 2

Lp.	Kod zawodu (dwucyfrowy)	Nazwa grupy zawodów
1.	31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych
2.	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni
3.	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni
4.	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji
5.	52	Sprzedawcy i pokrewni
6.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony

7.	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)
8.	74	Elektrycy i elektronicy
9.	61	Rolnicy produkcji towarowej
10.	32	Średni personel do spraw zdrowia

Zródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-1a z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu 2011 roku.

Powyższa tabela przedstawia grupy zawodowe, zawierające zawody, którymi legitymuje się największa liczba osób bezrobotnych spośród zarejestrowanych. Powyższe zestawienie różni się nieznacznie od tego z końca 2010 roku. Zmiana nastąpiła na ostatnim miejscu w powyższej tabeli, z którego wypadła grupa „specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury”.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że poza klasyfikacją osób bezrobotnych według grup zawodów, pozostaje najliczniejsza kategoria – bezrobotni bez zawodu.

III. ANALIZA OFERT PRACY W POWIECIE OSTROWSKIM WEDŁUG ZAWODÓW I GRUP ZAWODÓW

OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

Istotnym elementem monitoringu rynku pracy jest analiza wpływających do Powiatowego Urzędu Pracy ofert pracy, która pozwala określić skalę nadwyżki i deficytu zasobów pracy, w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów.

Według sprawozdania T-II/P-3 tj. oferty pracy wg zawodów w powiecie ostrowskim w ciągu 2011 roku, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrowi Mazowieckiej odnotowano **1018** ofert pracy (subsydiowanych i niesubsydiowanych – w tym **300** ofert stażu).

Poniżej przedstawiono zawody, na które pracodawcy zgłaszali największe zapotrzebowanie.

Oferty pracy według zawodów Tabela 3

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2011 roku
1.	522301	Sprzedawca	151
2.	411004	Technik prac biurowych	95
3.	334306	Technik administracji	49
4.	931301	Robotnik budowlany	43
5.	515303	Robotnik gospodarczy	39
6.	911207	Sprzątaczką biurową	33
7.	962201	Pracownik prac dorywczych	30
8.	811204	Operator maszyn i urządzeń do rozdrabniania i sortowania surowców mineralnych	20
9.	811104	Operator koparki	20
10.	712603	Monter instalacji gazowych	20
11.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	19

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-3 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan na koniec 2011 roku.

W badanym okresie najwięcej ofert pracy zgłoszono dla sprzedawców. Wynika to z dużej fluktuacji kadr w sektorze handlu. Było też spore zainteresowanie pracodawców pracownikami biurowymi. W zawodzie „technik prac biurowych” i pokrewnym: „technik administracji” w sumie zgłoszono **144 oferty pracy**. Należy jednak podkreślić, że były to głównie oferty stażu, finansowane z EFS. Oferty te były adresowane do osób także bez zawodu wyuczonego lub wykonywanego.

Z analizy powyższej tabeli wynika, że pracodawcy zwiększali zatrudnienie przede wszystkim w sektorze budowlanym (obejmującym także budownictwo drogowe), a także w transporcie. To obrazuje pewne tendencje w lokalnej gospodarce, które niekoniecznie mają szansę na kontynuację w roku bieżącym.

Natomiast znaczna liczba ofert pracy dla robotników gospodarczych, sprzątaczek biurowych czy pracowników prac dorywczych również wynika z częściowego subsydiowania tych ofert w ramach: stażu, prac interwencyjnych, czy też refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego. Dzięki czemu istnieje możliwość aktywizacji osób z niskimi kwalifikacjami i w wieku powyżej 45 lat.

OFERTY PRACY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Poniżej przedstawione zestawienie powiązane jest z Tabelą nr 3, obrazującą oferty pracy w poszczególnych zawodach, z uwagi na przynależność poszczególnych zawodów do dużych grup zawodowych, gdzie w końcu 2011 roku obserwowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrowi Mazowieckiej oferty pracy w zawodach szeregujących się w następujących grupach (uszeregowano od wskaźnika najwyższego do najniższego).

Oferty pracy według grup zawodów

Tabela 4

Lp.	Kod zawodu (2-cyfrowy)	Nazwa grupy zawodów
1.	52	Sprzedawcy i pokrewni
2.	41	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni
3.	51	Pracownicy usług osobistych
4.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
5.	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji
6.	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni
7.	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych
8.	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)
9.	91	Pomoce domowe i sprzątaczk
10.	96	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-3a z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu 2011 roku.

Powyższe zestawienie, w powiązaniu z Tabelą nr 3, wskazuje na wspomnianą wyżej rotację kadr w handlu. Natomiast subsydiowane oferty pracy (w tym staże) są kierowane głównie do grup zawodów na miejscach: 2, 5 i 9 w powyższej tabeli. Wynika to z konieczności aktywizacji zawodowej osób będących w szczególnej

sytuacji na rynku pracy (a więc osób bez kwalifikacji, wykształcenia średniego, osób młodych, czy po ukończeniu 45 roku życia).

IV. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim przeprowadzono w oparciu o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu. Jednym z podstawowych mierników do prowadzenia monitoringu popytu i podaży na rynku pracy jest wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wyrażony ilorazem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie i średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w danym zawodzie.

W zależności od wartości wskaźnika w przedziale od 0 do 0,9 mamy do czynienia z zawodami nadwyżkowymi, w przedziale od 0,9 do 1,1 określone są zawody zrównoważone, natomiast zawody deficytowe wyrażone są wskaźnikiem powyżej 1,1.

ZAWODY DEFICYTOWE – Tabela rankingowa

Tabela 5

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1.	811104	Operator koparki	20,0000
2.	411004	Technik prac biurowych	7,9167
3.	515303	Robotnik gospodarczy	7,8000
4.	334306	Technik administracji	7,0000
5.	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	7,0000
6.	431101	Asystent ds. księgowości	6,0000
7.	524502	Sprzedawca na stacji paliw	6,0000
8.	412001	Sekretarka	5,0000
9.	712303	Tynkarz	5,0000
10.	911207	Sprzątaczkę biurową	4,7143
11.	332203	Przedstawiciel handlowy	4,0000
12.	432190	Pozostali magazynierzy i pokrewni	4,0000
13.	962905	Konserwator budynków	4,0000

14.	712101	Dekarz	3,0000
15.	341205	Pracownik socjalny	3,0000
16.	332302	Zaopatrzeniowiec	3,0000
17.	721207	Spawacz ręczny gazowy	2,5000
18.	931205	Robotnik drogowy	2,5000
19.	235904	Robotnik budowlany	2,0476
20.	325905	Opiekunka dziecięca	2,0000
21.	132404	Kierownik magazynu	2,0000
22.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	1,9000
23.	611306	Ogrodnik terenów zielonych	1,5000
24.	524902	Doradca klienta	1,5000
25.	941201	Pomoc kuchenna	1,4444
26.	932101	Pakowacz	1,3333

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-4 zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu 2011 roku.

Zawody deficytowe występują na lokalnym rynku pracy rzadziej niż zawody nadwyżkowe. Jest to spowodowane tym, że istnieje większe zapotrzebowanie na pracowników o danych kwalifikacjach niż rzeczywista liczba osób posiadających te kwalifikacje. Rzeczywisty popyt na dane zawody warto zatem rozpatrywać z uwzględnieniem innych źródeł pozyskiwania pracowników, niż Powiatowy Urząd Pracy. Pracodawcy poszukują potrzebnych im pracowników także poprzez: ogłoszenia w mediach, sieć znajomych, agencje pracy itd.

Tabela nr 5 przedstawia 26 zawodów deficytowych (tyle wystąpiło w 2011 roku). I tu należy wskazać na istotny problem interpretacyjny. Na przykład jako deficytowe są wymieniane zawody: technik prac biurowych i technik administracji, mimo że w tych zawodach, w ramach staży, są aktywowani bezrobotni bez zawodu lub doświadczenia zawodowego z wykształceniem średnim lub wyższym (np. absolwenci LO, technicy ekonomiści, czy ekonomiści). W rzeczywistości więc są to raczej zawody nadwyżkowe, ze względu na dużą liczbę kandydatów bez wyuczonego zawodu bądź bez doświadczenia zawodowego. Te same problemy interpretacyjne dotyczą innych zawodów (np. sekretarka, pomoc kuchenna, sprzątaczką biurowa itd.).

Zawody wskazane w Tabeli nr 5 są podobne do zawodów występujących w najczęściej zgłaszanych ofertach pracy (por. Tabela nr 3). Niemniej jednak istnieją różnice między tabelami, co również wskazuje na problemy interpretacyjne w analizie wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów.

ZAWODY NADWYŻKOWE – Tabela rankingowa

Tabela 6

Zawody wyszczególnione w powyższej tabeli okazały się najbardziej

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1.	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,0270
2.	753303	Szwaczka	0,0270
3.	751201	Cukiernik	0,0357
4.	751204	Piekarz	0,0385
5.	512002	Kucharz małej gastronomii	0,0500
6.	752205	Stolarz	0,0526
7.	834103	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,0588
8.	722314	Tokarz w metalu	0,0597
9.	752208	Stolarz meblowy	0,0625
10.	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,0769
11.	351203	Technik informatyk	0,0909
12.	311204	Technik budownictwa	0,1000
13.	711202	Murarz	0,1154
14.	311303	Technik elektryk	0,1220
15.	722204	Ślusarz	0,1228
16.	514101	Fryzjer	0,1290
17.	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,1316
18.	522305	Technik handlowiec	0,1481
19.	723304	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	0,1667
20.	832203	Kierowca samochodu osobowego	0,1818
21.	834101	Kierowca ciągnika rolniczego	0,2000
22.	834401	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,2000
23.	713102	Malarz budowlany	0,2143
24.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,2459
25.	711401	Betoniarz	0,2500
26.	513101	Kelner	0,2727
27.	816003	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	0,3333
28.	512001	Kucharz	0,3333
29.	233025	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,3333
30.	711503	Stolarz budowlany	0,3333

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-4 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu 2011 roku.

nadwyżkowymi zawodami w powiecie ostrowskim w końcu 2011 roku. Zwraca uwagę fakt rzadkiego występowania wśród zawodów nadwyżkowych absolwentów studiów wyższych (tylko „nauczyciele wychowania fizycznego”).

Warto podkreślić, że część bezrobotnych rejestrując się w PUP jest klasyfikowana w zawodzie wyuczonym, a część w zawodzie wykonywanym zgodnie z konstrukcją systemu informatycznego SI SYRIUSZ, służącego do

obsługi osób bezrobotnych. Dodatkowo wielu bezrobotnych dysponuje umiejętnościami nie ograniczającymi się tylko do jednego zawodu, a w chwili rejestracji są oni klasyfikowani w ewidencji pod jednym kodem zawodowym (ostatnio wykonywanym). Bezrobotni posiadający kilka zawodów mogą zatem – w zależności od potrzeb rynku pracy – podjąć zatrudnienie zarówno w zawodach nadwyżkowych jak i deficytowych. Należy też ponownie podkreślić problemy interpretacyjne, związane z wyliczonym wskaźnikiem nadwyżki (deficytu) danego zawodu. Gdy w danym zawodzie nie ma ofert pracy, to wskaźnik deficytu/nadwyżki osiąga wartość „zero”, mimo, że bardzo wielu bezrobotnych może legitymować się danym zawodem. Do wykonywania wielu zawodów potrzebne są podobne kwalifikacje (np. „mechanik pojazdów samochodowych” i „mechanik samochodów osobowych”). Natomiast wykonywanie pewnych prac nie wymaga żadnych szczególnych kwalifikacji np. w takich zawodach jak: robotnik gospodarczy czy pakowacz. Z tego względu najtrafniej wyżej wymieniony wskaźnik obrazuje sytuację zawodów wymagających określonego wykształcenia i kwalifikacji (np. „nauczyciel wychowania fizycznego”, „fryzjer”, itp.)

Zestawienie zawodów zrównoważonych.

Tabela 7

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik równowagi
1.	121101	Główny księgowy	1,0000
2.	143990	Pozostali kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej nie sklasyfikowani	1,0000
3.	232001	Nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu	1,0000
4.	311104	Technik geodeta	1,0000
5.	311101	Laborant chemiczny	1,0000
6.	321402	Technik dentystyczny	1,0000
7.	333105	Spedytor	1,0000
8.	333201	Organizator imprez rozrywkowych	1,0000
9.	343101	Fotograf	1,0000
10.	513202	Barman	1,0000
11.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	1,0000
12.	711601	Brukarz	1,0000
13.	713201	Lakiernik	1,0000
14.	713203	Lakiernik samochodowy	1,0000
15.	814104	Wulkanizator	1,0000
16.	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	1,0000

17.	962905	Szatniarz	1,0000
18.	962906	Woźny	1,0000
19.	931301	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,9286

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu 2011 roku.

W omawianym okresie odnotowano 19 zawodów zrównoważonych (wskaźnik intensywności nadwyżki/ deficytu większy od 0,9 a mniejszy od 1,1), czyli takich, na które zapotrzebowanie na rynku pracy jest równe liczbie osób poszukujących pracy w tych zawodach. Nie sposób określić trendów na rynku pracy odnośnie tych zawodów, ze względu na stosunkowo małą liczbę bezrobotnych, zarejestrowanych w tych zawodach i małą liczbę ofert pracy adresowanych do osób z określonymi kwalifikacjami. Dlatego tak zmienia się w każdym półroczu zestawienie zawodów zrównoważonych.

Niemniej jednak można wyciągnąć ogólny wniosek, że zawody zrównoważone to przede wszystkim zawody wymagające posiadania określonych kwalifikacji, cech psychofizycznych, a także pewnego doświadczenia zawodowego.

V. UWAGI

Należy jednak podkreślić, że niniejszy monitoring nie w pełni odzwierciedla aktualną sytuację na lokalnym rynku pracy. Pewne zafałszowanie obrazu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest spowodowane np. zaliczeniem staży do ofert pracy, o czym już wspomniano wyżej. I tak, spośród **1018 wolnych miejsc pracy**, którymi dysponował Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowi Mazowieckiej w 2011 roku, **300 ofert** to miejsca zorganizowane w ramach staży. A znaczna część organizowanych staży to miejsca pracy biurowej. Wyniki raportu należy więc ostrożnie interpretować, m.in. z uwagi na fakt, że zastosowane podczas sporządzania monitoringu mierniki nie zawsze przedstawiają rzeczywisty stan zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy. Zwrócono także wyżej uwagę na problemy interpretacyjne, związane z zestawieniem zawodów zrównoważonych w Tabeli 7.

Ponadto należy podkreślić istotny fakt nie zgłaszania przez pracodawców do PUP w Ostrowi Mazowieckiej znacznej liczby ofert pracy, co nie jest uwzględniane w powyższych tabelach. To samo dotyczy osób samozatrudniających się.

Powyższe zestawienia są obarczone błędem również ze względu na nie rejestrowanie się jako bezrobotni wszystkich osób poszukujących zatrudnienia.

Nie jest także precyzyjnie określone, który zawód powinien być brany pod uwagę w statystykach, na bazie których sporządzany jest niniejszy monitoring. Czy powinien to być: zawód wyuczony, wykonywany, a może wskazany przez bezrobotnego.

Ze względu na powyższe można stwierdzić, że zastosowane mierniki nie określają precyzyjnie trendów na lokalnym rynku pracy. W związku z tym należałoby zastanowić się nad formułą niniejszego monitoringu i zastosowanymi miernikami.

ANEKS STATYSTYCZNY

- 1) **Tablica T-II/P-1** Bezrobotni wg zawodów w powiecie ostrowskim stan w końcu 2011;
- 2) **Tablica T-II/P-1a** Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu 2011;
- 3) **Tablica T-II/P-3** Oferty pracy wg zawodów w powiecie ostrowskim w końcu 2011;
- 4) **Tablica T-II/P-3a** Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu 2011;
- 5) **Tablica T-II/P-4** Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim w końcu 2011.

Sporządził:
tel. (0-29) 745-33-93

Akceptuję: